Český telekomunikační úřad
se sídlem Sokolovská 219, Praha 9
poštovní přihrádka 02, 225 02 Praha 025

Praha 17. října 2022
Čj.: ČTÚ-32 341/2022-611

Český telekomunikační úřad (dále jen „Úřad“) jako příslušný orgán státní správy podle § 108 odst. 1 písm. b) zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), na základě výsledků veřejné konzultace uskutečněné podle § 130 zákona, rozhodnutí Rady Úřadu podle § 107 odst. 9 písm. b) bod 2 a k provedení § 86 odst. 3 zákona vydává

opatření obecné povahy č. OOP/4/10.2022-20

kterým se mění opatření obecné povahy č. OOP/4/09.2014-6, kterým se stanoví metodika účelového členění nákladů a výnosů a jejich přiřazování a určuje se struktura vykazovaných informací, ve znění opatření obecné povahy č. OOP/4/12.2015-7, č. OOP/4/02.2019-2 a č. OOP/4/10.2021-10.

Článek 1

Opatření obecné povahy č. OOP/4/09.2014-6, kterým se stanoví metodika účelového členění nákladů a výnosů a jejich přiřazování a určuje se struktura vykazovaných informací, ve znění opatření obecné povahy č. OOP/4/12.2015-7, opatření obecné povahy č. OOP/4/02.2019-2 a opatření obecné povahy č. OOP/4/10.2021-10, se mění takto:

V čl. 5 odstavce 2 a 3 zní:

„(2) Procento návratnosti vloženého kapitálu před zdaněním WACC činí pro stanovený podnik zajišťující sítě elektronických komunikací nebo poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací 5,01 %.

(3) Procento návratnosti vloženého kapitálu před zdaněním WACC pro službu přístupu[1] na přístupových sítích nové generace poskytovanou stanoveným podnikem činí 5,98 %.“.

Článek 2

Účinnost

Toto opatření nabývá účinnosti dne 1. ledna 2023.

[1] Vztahuje se na služby přístupu k sítím NGA (FTTH/FTTB) v souladu s přílohou č. 1 Doporučení Komise ze dne 20. září 2010 o regulovaném přístupu k přístupovým sítím nové generace (NGA) č. 2010/572/EU a sítě 5G.

Odůvodnění

V opatření obecné povahy č. OOP/4/09.2014-6, kterým se stanoví metodika účelového členění nákladů a výnosů a jejich přiřazování a určuje se struktura vykazovaných informací, vydaném dne 3. září 2014, stanovil Český telekomunikační úřad hodnoty WACC, využívané pro stanovení nákladů vloženého kapitálu při vedení oddělené evidence nákladů a výnosů, vyúčtování čistých nákladů na poskytování univerzální služby a pro cenovou regulaci.

Aktualizaci Úřad provedl v roce 2015 (opatřením obecné povahy č. OOP/4/12.2015-7 ze dne 8. prosince 2015), v roce 2019 (opatřením obecné povahy č. OOP/4/02.2019-2 ze dne 26. února 2019) a v roce 2021 (opatřením obecné povahy č. OOP/4/10.2021-10 ze dne 26. října 2021).

Evropská komise publikovala dne 6. listopadu 2019 v Úředním věstníku Sdělení Komise o výpočtu nákladů kapitálu u starší infrastruktury v souvislosti s přezkumem vnitrostátních oznámení v odvětví elektronických komunikací EU prováděných Komisí[2] (dále jen „Sdělení“).

Toto Sdělení stanoví metodiku pro výpočet průměrných vážených nákladů kapitálu (WACC), kterou Komise používá od 1. července 2020 při přezkumu oznámení v rámci přezkumu dle článku 32 nového evropského kodexu pro elektronické komunikace[3]. Komise zaznamenala značné rozdíly při odhadování WACC u služeb poskytovaných prostřednictvím sítí elektronických komunikací a má za to, že tyto metodické nesrovnalosti mohou narušovat investiční pobídky na jednotném digitálním trhu a poškozovat rozvoj vnitřního trhu tím, že brání vytváření harmonizovaných podmínek pro investice do sítí elektronických komunikací. Účelem tohoto Sdělení je zvýšit konzistentnost výpočtu WACC v celé EU. Oblast působnosti tohoto Sdělení je omezena na výpočet WACC pro starší infrastrukturu. Starší infrastrukturou se pro účely Sdělení rozumí infrastruktura operátora s významnou tržní silou, na kterou se nevztahuje prémie za přístupové sítě nové generace (NGA).

V souladu s bodem 64 Sdělení publikuje od roku 2020 Sdružení BEREC každoročně zprávu pod názvem „BEREC Report on WACC parameter calculations according to the European Commission´s WACC Notice of 6th November 2019“, ve které stanovuje vstupní hodnoty jednotlivých vstupních proměnných ukazatele WACC pro každou členskou zemi, které jsou odhadnuté v souladu s metodikou danou Sdělením (dále jen „Zpráva“). Úřad při stanovení hodnoty WACC v odstavci 2 vycházel ze Zprávy zveřejněné 14. června 2022[4]. V hodnotě WACC v odstavci 3 je zohledněna prémie za přístupové sítě nově generace (NGA) a její stanovení je popsáno dále.

Pro výpočet ukazatele WACC se používá následující vzorec:

$$WACC_{AT} = r_e * \frac{E}{D+E} + r_d * (1-t) * \frac{D}{D+E},$$

kde:

$WACC_{AT}$ jsou průměrné vážené náklady kapitálu po zdanění,

r_e jsou náklady vlastního kapitálu,

[2] Sdělení Komise Sdělení Komise o výpočtu nákladů kapitálu u starší infrastruktury v souvislosti s přezkumem vnitrostátních oznámení v odvětví elektronických komunikací EU prováděným Komisí (Text s významem pro EHP) 2019/C 375/01 - Publications Office of the EU (europa.eu)

[3] Směrnice Evropského parlamentu a Radu (EU) 2018/1972 ze dne 11. prosince 2018, kterou se stanoví evropský kodex pro elektronické komunikace.

[4] BEREC Report on WACC parameter calculations according to the European Commission's WACC Notice of 6th November 2019 (WACC parameters Report 2022) (europa.eu)

r_d jsou náklady cizího kapitálu,
t je daňová sazba,
E je hodnota vlastního kapitálu společnosti,
D je hodnota cizího kapitálu společnosti,
$\frac{D}{D+E}$ je zadluženost (gearing).

Pro regulatorní účely se používá ukazatel WACC před zdaněním, pro jehož stanovení byl využit následující vztah:

$$WACC_{BT} = WACC_{AT} / (1 - t),$$

kde:
$WACC_{BT}$ jsou průměrné vážené náklady kapitálu před zdaněním,
$WACC_{AT}$ jsou průměrné vážené náklady kapitálu po zdanění,
t je daňová sazba.

Náklady vlastního kapitálu představují pro investory požadovanou míru výnosnosti při investici do vlastního kapitálu a byly určeny metodou CAPM (Capital Asset Pricing Model) podle vzorce:

$$r_e = r_f + ß_e \times ERP,$$

kde:
r_e jsou náklady vlastního kapitálu,
r_f je bezriziková výnosová míra,
$ß_e$ je zadlužená (equity) beta,
ERP je tržní riziková přirážka (Equity risk premium).

Metodika výpočtu ukazatele WACC definovaná ve Sdělení rozlišuje dvě kategorie proměnných, a to parametry odrážející obecné hospodářské podmínky (bezriziková výnosová míra a tržní riziková přirážka) a parametry specifické pro konkrétní společnosti (beta, zadluženost a dluhová prémie).

Aby byla při odhadování parametrů WACC zajištěna konzistentnost, považuje Komise za vhodné použít pro všechny parametry stejné období pro stanovení průměru, a to v délce pěti let. Ohledně metody průměrování Komise považuje za nejvhodnější aritmetický průměr.

Bezriziková výnosová míra je očekávaná míra návratnosti bezrizikové investice. Komise považuje za vhodné odhadnout bezrizikovou výnosovou míru pomocí výnosů desetiletých státních dluhopisů. BEREC ve Zprávě stanoví **hodnotu bezrizikové výnosové míry pro Českou republiku ve výši 1,64 %**. Hodnota byla stanovena na základě dat publikovaných Eurostatem a byla vypočtena jako aritmetický průměr výnosových měr českých státních dluhopisů se splatností 10 let za období duben 2017–březen 2022.

Tržní riziková přirážka (ERP) je očekávaná návratnost vlastního kapitálu nad rámec bezrizikové výnosové míry. Komise považuje za vhodné používat jednotnou hodnotu ERP pro celou EU a odhadovat tuto hodnotu pomocí historických řad tržních rizikových přirážek v členských státech. Toto rozhodnutí Komise odůvodňuje tím, že finanční trhy v EU jsou čím dál více integrovány (jak ukazuje jejich zvýšená korelace) a ERP se vzájemně přibližují[5]. BEREC uvádí ve Zprávě **hodnotu tržní rizikové přirážky** ve dvou variantách, a to jako

[5] Viz body 5.2.1.3 a 5.2.1.4 Commission staff working document

geometrický průměr ve výši 4,37 % a **aritmetický průměr ve výši 5,70 %**[6]. Úřad pro výpočet hodnoty WACC použil hodnotu stanovenou aritmetickým průměrem, shodně, jako v předchozím období.

Pro účely stanovení parametrů specifických pro konkrétní společnost (beta, zadluženost a dluhové prémie) se podle Sdělení určí skupina podobných společností (peer group). Podle Komise by vybrané společnosti do peer group měly být veřejně obchodovatelné a mít likvidní akcie, vlastnit infrastrukturu elektronických komunikací a investovat do ní, hlavní místo jejich působení by mělo být v EU, měly by dosahovat ratingu na úrovni investičního stupně a neměly by být v současnosti ani v nedávné době účastníky významných fúzí či akvizic. Na základě těchto kritérií vybírá společnosti do peer group BEREC. Složení peer group BEREC každoročně přezkoumává. Pro rok 2022 zahrnul BEREC do peer group tyto společnosti:

Tabulka č. 1: BEREC peer group 2022

Company	Country	S&P rating as of April 2022	Rating last reviewed by S&P	Stock Symbol
Deutsche Telekom AG	DE	BBB	27 April 2021	DTE GR
DIGI Communications N.V.	RO	BB-	23 March 2022	DIGI BVB
Elisa Oyj	FI	BBB+	25 March 2022	ELISA FH
Koninklijke KPN N.V.	NL	BBB	25 March 2022	KPN NA
NOS	PT	BBB-	25 March 2022	NOS PT
Orange S.A.	FR	BBB+	28 Sept. 2021	ORA FP
Proximus S.A.	BE	A	12 July 2021	PROX BB
Tele 2 AB	SE	BBB	23 Nov. 2021	TEL2B SS
Telecom Italia	IT	BB-	23 March 2022	TIT_MI
Telefónica	ES	BBB-	15 Dec. 2021	TEF SM
Telekom Austria AG	AT	BBB+	23 April 2021	TKA AV
Telenet Group Holding N.V.	BE	BB-	23 July 2021	TNET BB
Telenor	NO	A-	20 May 2021	TEQ
Telia Company AB	SE	BBB+	13 Jan. 2022	TELIA SS
Vodafone Group plc	UK	BBB	27 July 2021	VOD LN

Zdroj: WACC parameters Report 2022, BoR (22) 70

Koeficient beta vyjadřuje systematické riziko, kterému společnost čelí ve srovnání s průměrnou společností na trhu. Beta se odhaduje pomocí regresní analýzy, tj. odhadem korelace mezi výnosy z akcií společnosti a výnosy z tržního indexu. BEREC pro odhad koeficientů beta použil index STOXX Europe TMI, přičemž byla analyzována data s týdenní frekvencí za pětileté období (duben 2017–březen 2022).

Zadluženost byla stanovena na základě pětiletého průměru dat s týdenní frekvencí za období duben 2017–březen 2022. Zadluženost byla ohodnocena na základě účetních hodnot čistého dluhu společností, včetně hodnoty finančních leasingů.

Nezadlužená (asset) beta, která počítá s nulovým zadlužením podniku, a zadlužená (equity) beta, která zohledňuje zadlužení podniku, byly přepočteny podle vzorce:

$$\beta_a = \left(\frac{E}{D+E}\right) * \beta_e + \left(\frac{D}{D+E}\right) * \beta_d,$$

[6] Podrobnosti výpočtu hodnoty ERP viz kapitola 6 Zprávy.

kde

$ß_a$ je nezadlužená (asset) beta,

$ß_e$ je zadlužená (equity) beta,

$ß_d$ je beta dluhu,

D je cizí kapitál,

E je vlastní kapitál.

Pro rok 2022 BEREC vypočetl hodnoty beta a zadluženosti pro každou společnost zahrnutou do peer group v následující výši:

Tabulka č. 2: BEREC peer group 2022 – zadlužená beta, zadluženost, nezadlužená beta

	Společnost	Zadlužená (equity) beta	Zadluženost	Nezadlužená (asset) beta
1.	Deutsche Telekom AG	0,78	52,69 %	0,43
2.	DIGI Communications N.V.	0,46	66,60 %	0,22
3.	Elisa Oyj	0,43	13,28 %	0,38
3	Koninklijke KPN N.V.	0,65	38,55 %	0,44
4	NOS	0,70	35,39 %	0,49
5	Orange S.A.	0,70	50,58 %	0.40
6	Proximus S.A.	0,53	26,66 %	0,41
7	Tele2 AB	0,58	22,41 %	0,47
8	Telecom Italia	1,02	70,52 %	0,38
9	Telefónica S.A.	1,01	58,01 %	0,49
10	Telecom Austria AG	0,68	34,35 %	0,48
11	Telenet Group Holding N.V.	0,62	51,17 %	0,35
12	Telenor	0,33	29,71 %	0,26
13	Telia Company AB	0,62	36,27 %	0,43
14	Vodafone Group plc	0,90	50,06 %	0,50

Zdroj: WACC parameters Report 2022, BoR (22) 70

Betu dluhu stanovil BEREC ve výši 0,1 na základě doporučení Komise ve Sdělení.

Pro další výpočet Úřad stanovil hodnotu **nezadlužené (asset) beta** jako aritmetický průměr hodnot „nezadlužené (asset) beta“ z tabulky č. 2 za celou peer group ve výši **0,41** a **zadluženost** jako aritmetický průměr hodnot „zadluženost“ z tabulky č. 2 za celou peer group ve výši **42,42 %.** Na základě těchto průměrných hodnot byla podle vzorce výše stanovena hodnota průměrné zadlužené (**equity) beta** ve výši **0,64**.

Náklady cizího kapitálu byly stanoveny jako součet bezrizikové výnosové míry a dluhové prémie.

Dluhovou prémii BEREC ve Zprávě stanovil na základě průměrného výnosu do splatnosti korporátní dluhopisů (YTM) emitovaných společnostmi v peer group s obdobím splatnosti mezi duben 2028–březen 2036, které jsou obchodovány na sekundárním trhu cenných papírů. Byla použita data za období duben 2017–březen 2022. Od průměrného výnosu do splatnosti každé společnosti v peer group byla odečtena výnosová míra státních dluhopisů za shodné období.

Tabulka č. 3: Dluhová prémie

Společnost	**Dluhová prémie (v procentních bodech)**	**Vnitrostátní bezriková výnosová míra (v %)**	**Náklady na cizí kapitál (v %)**
Deutsche Telekom AG	125	-0,09	1,16
DIGI Communications N.V.	260	4,23	6,83
Elisa Oyj	69	0,19	0,88
Koninklijke KPN N.V.	117	0,05	1,22
NOS[7]		1,12	
Orange S.A.	84	0,30	1,14
Proximus S.A.	96	0.30	1,26
Tele 2 AB	142	0,31	1,73
Telecom Italia	133	1,70	3,03
Telefónica S.A.	41	0,84	1,25
Telekom Austria AG	72	0,20	0,92
Telenet Group Holding N.V.	317	0,30	3,47
Telenor	100	1,45	2,45
Telia Company AB	139	0,31	1,70
Vodafone Group plc	141	0,91	2,32

Zdroj: WACC parameters Report 2022, BoR (22) 70

Dluhovou prémii Úřad stanovil jako aritmetický průměr dluhových prémií společností v peer group v tabulce č. 3 ve výši **1,31 %.** Náklady cizího kapitálu byly stanoveny jako součet bezrizikové výnosové míry (1,64 %) a dluhové prémie.

Jako daňová sazba byla použita sazba daně z příjmů právnických osob ve výši 19 %.

Na základě výše uvedených jednotlivých vstupních proměnných vypočetl Úřad hodnotu ukazatele WACC pro stanovený podnik zajišťující sítě elektronických komunikací nebo poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací tak, jak je uvedeno v tabulce č. 4.

Tabulka č. 4: Výpočet WACC

WACC		
Náklady cizího kapitálu	r_d	2,95 %
Daňová sazba	t	19 %
Náklady vlastního kapitálu	r_e	5,29 %
Kapitálová struktura	D/(D+E)	42,42 %
Kapitálová struktura	E/(D+E)	57,58 %
WACC (po zdanění)		4,06 %
WACC (před zdaněním)		**5,01 %**

[7] V případě společnosti NOS není uvedena žádná hodnota, protože nevydala žádný dluhopis splňující definovaná výběrová kritéria.

Náklady cizího kapitálu		
Bezriziková výnosová míra	r_f	1,64 %
Dluhová prémie	DP	1,31 %
Náklady cizího kapitálu	**r_d**	**2,95 %**

Náklady vlastního kapitálu		
Bezriziková výnosová míra	r_f	1,64 %
Tržní riziková prémie	ERP	5,70 %
Asset beta	β_a	0,41
Equity beta	β_e	0,64
Beta dluhu	β_d	0,10
Náklady vlastního kapitálu	r_e	**5,29 %**

Samostatně je v čl. 5 odst. 3 opatření obecné povahy č. OOP/4/09.2014-6 stanoveno procento návratnosti vloženého kapitálu před zdaněním WACC pro službu přístupu na přístupových sítích nové generace v souladu s Doporučením Komise ze dne 20. září 2010 o regulovaném přístupu k přístupovým sítím nové generace (NGA) č. 2010/572/EU (dále „doporučení“) a služby poskytované prostřednictvím sítě 5G. Přístupovými sítěmi nové generace se rozumí přístupové sítě, které sestávají zcela nebo z části z optických prvků a které jsou schopné dodávat služby širokopásmového přístupu s dokonalejšími vlastnostmi (např. s vyšší propustností) ve srovnání se službami poskytovanými prostřednictvím stávajících sítí založených na kovovém vedení. Doporučení ukládá vnitrostátním regulačním orgánům při stanovování ceny za zpřístupnění účastnického vedení z optického vlákna a za přístup k infrastruktuře FTTH/FTTB zohlednit toto zvýšené riziko ve formě rizikové prémie zahrnuté v nákladech kapitálu. Z důvodu zajištění konzistentního přístupu pro zohlednění rizika souvisejícího s investicí do budování nových 5G sítí, jak jej uplatnil v aukci na kmitočty 700 MHz, Úřad připouští uplatnění rizikové přirážky i na služby přístupu v sítích 5G.

Riziková přirážka pro NGA byla v OOP/4/02.2019-2 stanovena na základě hodnocení dílčích rizik v případě sítí NGA relativně ve vztahu k rizikům běžných sítí. Byl využit model komplexní stavebnicové metody pro odhad nákladů vlastního kapitálu publikovaný prof. Maříkem[8]. Tato metoda spočívá v rozčlenění celkového rizika na jednotlivá dílčí rizika, která jsou pak samostatně hodnocena. Hodnocení rizika sítí NGA není prováděno absolutně, ale relativně ve vztahu k běžným rizikům (např. metalických sítí). Výsledkem je koeficient celkového rizika (poměr rizika v rámci sítí NGA vůči rizikům ostatních sítí), kterým se následně vynásobí procento návratnosti vloženého kapitálu před zdaněním stanovené v odstavci 2 pro stanovený podnik zajišťující sítě elektronických komunikací nebo poskytující veřejně dostupnou službu, čímž se získá procento návratnosti vloženého kapitálu před zdaněním WACC pro službu přístupu na přístupových sítích nové generace stanovené v odstavci 3.

Při výpočtu hodnoty WACC v odstavci 3 Úřad převzal vyhodnocení rizik prováděné poradenskou společností Grant Thornton Valuations, a.s. v roce 2018 (viz odůvodnění OOP/4/02.2019-2) a aplikoval koeficient celkového rizika ve výši 119,375 % v předchozím odstavci popsaným způsobem.

Článek 2 stanoví účinnost opatření obecné povahy, tak aby zohledňovala běžné účetní období.

***

[8] Mařík a kol.: Metody oceňování podniku: proces ocenění, základní metody a postupy (2011)

Na základě § 130 zákona a podle Pravidel Českého telekomunikačního úřadu pro vedení konzultací na diskusním místě (dále jen „Pravidla“) Úřad zveřejnil dne 13. července 2022 návrh opatření obecné povahy č. OOP/4/XX.2022-Y a výzvu k podávání připomínek na diskusním místě.

V rámci veřejné konzultace Úřad obdržel ve lhůtě stanovisko ke konzultovanému návrhu od společnosti CETIN a.s. (dále jen „CETIN“) a po uplynutí lhůty pro podání připomínek byly Úřadu doručeny připomínky společnosti O2 Czech Republic, a.s. (dále jen „O2“)

Podle článku 9 Pravidel Úřad vypořádá připomínky uplatněné dotčeným subjektem ve stanovené lhůtě, přičemž stanoviska a názory uplatněné dotčenými subjekty k návrhu opatření se podle článku 9 odst. 4 nevypořádávají, Úřad k nim však přihlédne v konečném znění opatření.

Úřad neobdržel ve lhůtě žádné připomínky, které by byl povinen vypořádat a výsledky veřejné konzultace, včetně vypořádání připomínek, podle článku 9 odst. 5 Pravidel zveřejnit na elektronické úřední desce. Nicméně obdrženým stanoviskem a připomínkami se Úřad zabýval s následujícími závěry.

Společnost O2 v rámci obecných připomínek uvádí, že regulovaná hodnota WACC patří mezi sledované ukazatele ze strany investorů do telekomunikačního sektoru. Z tohoto pohledu může snížení hodnoty regulovaného WACC oproti reálné situaci na trhu negativně ovlivnit objem investic do telekomunikační infrastruktury, atraktivitu tohoto odvětví a celkovou investiční motivaci, jelikož determinuje návratnost aplikovanou zejména v regulovaných rozhodnutí Úřadu. Nízká hodnota WACC přináší také zvýšení nejistoty pro dlouhodobé investiční rozhodování společností působících na trhu.

Dále společnosti O2 souhlasí s tím, že BEREC zahrnul do peer group oproti minulému reportu společnost z východní Evropy, která jak je zřejmé z tabulky č. 3 vykazuje výrazně jiné ekonomické ukazatele a tím výrazným způsobem ovlivňuje výši WACC. Bohužel je tato geografická část členských zemí EU výrazně podvážena z důvodu nižšího veřejného úpisu společností z těchto členských zemí na burze a regulovaný WACC pak neodpovídá realitě tržního prostředí. Úřad a BEREC by se měli snažit přesvědčit Evropskou komisi o potřebě revize Sdělení Komise, které by více reflektovalo průměrnou tržní realitu, když nynější metodika reflektuje spíše realitu západní části zemí EU.

Úřad souhlasí se společností O2, že kritéria pro výběr společnosti do peer group daná Sdělením Komise způsobují výrazně nižší zastoupení společností působících mimo západní země EU. Jak se ukázalo v praxi, je pro společnosti mimo západní část EU obtížně tato kritéria splnit i v případě, že akcie těchto společnosti jsou veřejně obchodovány. V souvislosti se smyslem připomínky je nicméně potřeba upozornit, že zahrnutí většího počtu společností působících ve východní a střední Evropě nemusí nutně vést ke zvýšení WACC očekávanému ze strany O2.

Dále společnost O2 navrhuje v předmětném mezidobí aktualizaci rizikové přirážky pro NGA sítě. Požadavek odůvodňuje tím, že Úřad přistoupil při určení rizikové přirážky pro NGA k aplikaci koeficientu celkového rizika vypočteného v roce 2018 (119,375 %) a výsledná hodnota WACC pro sítě NGA se tak jeví jako nízká. Dále O2 uvádí, že od roku 2022 zahrnuje WACC s rizikovou přirážkou také 5G sítě, které jistě čelí v posledních letech vyšší intenzitě konkurence než starší technologie (např. z původně 3 držitelů přídělů rádiových kmitočtů pro mobilní sítě jich je nyní 6). Také fixní NGA sítě (typicky optické sítě) ale čelí vyššímu riziku než v roce 2018, ať už se jedná o navýšení konkurence v oblasti výstavby optických sítí nebo

extrémně rostoucí ceně materiálu i práce, která se projevuje ve zhoršující se návratnosti výstavby NGA sítí.

Stanovisko společnosti CETIN směřuje rovněž k navrženému procentu návratnosti vloženého kapitálu před zdaněním WACC s NGA, stanovené v článku 5 odst. 3, které považuje za velmi nízké, zejména proto, že nezohledňuje aktuálně se rychle měnící podmínky na kapitálovém trhu a výrazný nárůst úrokových sazeb pro nově uzavírané úvěry. Upozorňuje, že z tohoto pohledu může být očekávaná návratnost investice při využití navržené míry WACC nedostatečně motivační pro realizaci nových projektů.

CETIN uvádí, že dlouhodobý výnos z investování do burzovních indexů odhaduje kolem 7 %, ale vývoj základních sazeb v eurozóně a v České republice je rozdílný. Nicméně, výpočet dluhopisové prémie se provádí na vzorku společností, které mají v drtivé většině financování v eurech a jejich sídla jsou v rámci eurozóny. Tudíž dluhová prémie se pro ČR a financování v CZK může lišit a nemusí odpovídat realitě kapitálového trhu v ČR. CETIN považuje za potřebné, s ohledem na míru harmonizace způsobu výpočtu míry WACC v rámci Evropské unie, aby se na evropské úrovni otevřela revize příslušných usměrnění.

Úřad si je plně vědom, že s rozvojem digitalizace vyvstává potřeba podpory investic do nových sítí zajišťujících kvalitní služby pro naplnění cílů digitalizace společnosti. Pravidla pro zavedení rizikové přirážky jsou stanoveny Doporučením Komise ze dne 20. září 2010 o regulovaném přístupu k přístupovým sítím nové generace (NGA) (2010/572/EU), které nyní prochází ze strany Evropské komise revizí. Podle bodu 6 a 8 Přílohy I tohoto doporučení je hlavním důvodem pro uplatnění rizikové přirážky zejména nejistota týkající se maloobchodní a velkoobchodní poptávky a jakmile bude maloobchodní i velkoobchodní poptávka z velké míry splněna, nemusí již být riziková prémie odůvodněná. Úřad, stejně tak jako doporučení, si je vědom i dalších vlivů pro uplatnění rizikové přirážky, a to nejistota týkající se nákladů na zavedení, inženýrských staveb a manažerského provedení, nejistota týkající se technologického pokroku, nejistota týkající se dynamiky trhu a rozvíjející se situace v oblasti hospodářské soutěže, například míra hospodářské soutěže v oblasti infrastruktury a makroekonomická nejistota. Všechny tyto faktory se mohou v průběhu času měnit a Úřad se bude jejich přehodnocením a následným promítnutím do výše rizikové prémie zabývat v rámci příští aktualizace WACC v příštím roce.

Úřad považuje za důležité upozornit v souvislosti s připomínkou na to, že dle článku 5 odst. 3 tohoto opatření a v souladu s uvedeným doporučením Komise se stanovuje výše rizikové přirážky pro regulatorní účely pro stanovený podnik, tedy operátora s významnou tržní silou a pouze pro službu přístupu k sítím FTTH/FTTB. K rozšíření využití rizikové přirážky i na sítě 5G Úřad přistoupil z důvodu zajištění konzistentního přístupu pro zohlednění rizika souvisejícího s investicí do nových 5G sítí, jak jej uplatnil v aukci na kmitočty 700 MHz a s přihlédnutím k Doporučení komise (EU) 2020/1307 ze dne 18. září 2020 o společném souboru nástrojů Unie ke snížení nákladů na zavedení sítí s velmi vysokou kapacitou a zajištění včasného přístupu k rádiovému spektru 5G příznivému pro investice v zájmu posílení konektivity na podporu hospodářského oživení po krizi COVID-19 v Unii. Toto doporučení má za cíl navrhnout opatření motivující k včasnému zavádění udržitelných sítí elektronických komunikací s velmi vysokou kapacitou, včetně sítí 5G.

Nicméně podle Úřadu by měla mít stanovená výše rizikové přirážky pouze omezený dopad a vliv na motivaci investorů pro budování optických sítí a sítí 5G. Operátoři, kteří nejsou stanovenými podniky dle definice tohoto opatření, mohou v cenách svých maloobchodních a velkoobchodních služeb využívat výši zisku nezávislou na tomto opatření obecné povahy.

***

Úřad podle § 131 zákona konzultoval návrh opatření obecné povahy s Evropskou komisí. Evropská komise dopisem ze dne 30. září 2022[9] sdělila, že k předloženému návrhu nemá žádné připomínky.

za Radu Českého telekomunikačního úřadu:

Otisk úředního razítka

Mgr. Ing. Hana Továrková, v. r.
předsedkyně Rady
Českého telekomunikačního úřadu

Za správnost vyhotovení:
Daniel Kühn

[9] CZ/2022/2392